

APEK

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**

Stegne 7, p. p. 418

1001 Ljubljana

telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01

e-naslov: info.box@apek.si, <http://www.apek.si>

davčna št.: 10482369

Številka: 38291-9/2008-16
Datum: 01.06.2009

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije na podlagi 129. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/2007-UPB1, 102/2007-ZDRad) in ob uporabi določb Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS št. 24/2006-UPB2, 105/2006-ZUS-1, 126/2007 in 65/2008), v zvezi s predlogom družbe T-2, družba za ustvarjanje, razvoj in trženje elektronskih komunikacij in opreme, d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor, za rešitev spora z družbo Si.mobil telekomunikacijske storitve, d.d., Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana, izdaja naslednjo

ODLOČBO

1. Predlog družbe T-2, družba za ustvarjanje, razvoj in trženje elektronskih komunikacij in opreme, d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor, za rešitev spora z družbo Si.mobil telekomunikacijske storitve, d.d., Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana, v zvezi s ceno zaključevanja klicev v omrežju družbe T-2, **SE ZAVRNE**.
2. Stroški v tem postopku niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije (v nadaljevanju: Agencija) je dne 09.12.2008 s strani družbe T-2 d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor (v nadaljevanju: T-2) prejela predlog za uvedbo postopka reševanja spora. Kot je mogoče razbrati iz prejete vloge, gre za spor med predlagateljem in družbo Si.mobil telekomunikacijske storitve, d.d., Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Si.mobil) in sicer zaradi cene zaključevanja klicev v mobilnem omrežju družbe T-2.

T-2 v svoji vlogi navaja, da je s Si.mobilom dne 07.03.2008 sklenil pogodbo o medomrežnem povezovanju med mobilnim omrežjem T-2 in mobilnim omrežjem Si.mobil (v nadaljevanju: Pogodba). V prilogi C k Pogodbi je bila dogovorjena cena zaključevanja klicev v javnih mobilnih omrežjih Si.mobila in T-2 v vrednosti [REDACTED] EUR/min, ki se je spreminjala v skladu z določili Pogodbe in je v trenutku vložitve predloga za rešitev spora znašala 0,0720 EUR/min. Dne 09.10.2008 je T-2 Si.mobilu poslal obvestilo o spremembi cen zaključevanja klicev v mobilno omrežje T-2 z dnem 01.12.2008 in sicer na vrednost [REDACTED] EUR/min. Si.mobil je predlagano spremembo cene zavrnil z dopisom z dne 18.10.2008 in nato

APEK

ponovno z dopisom z dne 13.11.2008. T-2 poudarja, da lahko prosto oblikuje svoje cene, saj na upoštevem trgu »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« ni operater s pomembno tržno močjo in mu nista bili naloženi obveznosti cenovnega nadzora in stroškovnega računovodstva. T-2 v svoji vlogi še navaja, da na predmetnem upoštevem trgu nima cenovnih obveznosti ter da je določitev cene njegova diskrecijska pravica in Agenciji sporoča, da je najavljena sprememba cene v skladu s poslovno politiko T-2 ter je posledica spremembe elementov, ki vplivajo na oblikovanje cen.

Agencija je po proučitvi predloga za rešitev medoperaterskega spora v skladu s 130. členom Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 13/2007-UPB1 in 102/2007-ZDRad, v nadaljevanju: ZEKom) uvedla posredovalni postopek, katerega namen je, da se stranki medsebojno poravnata s sporazumom in pozvala Si.mobil, naj se izjasni do navedb T-2. Si.mobil je v svojem odgovoru z dne 22.01.2009 navedel, da za dvig cene zaključevanja klicev v omrežju družbe T-2 ni nobenih utemeljenih razlogov, niti pravnih niti ekonomskih. Prav tako je Si.mobil prepričan, da pravna ureditev razmerij s strani družbe T-2 predlaganega dviga cene zaključevanja klicev, ki je sporazumno dogovorjena, ne dopušča. V skladu z navedenim je Si.mobil predlagal, da Agencija kot neutemeljen zavrne predlog T-2 za razrešitev spora in s tem zavrne zahtevo T-2 po povišanju cene zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju T-2. Si.mobil je še navedel, da je bila cena zaključevanja klicev T-2 že od samega začetka (podpisa Pogodbe) pa vse do tedaj (ko je veljala cena dogovorjena v Aneksu št. 1 k Pogodbi) določena sporazumno, to je ob soglasju obeh pogodbenih strank, in sicer v višini vsakokratne veljavne regulirane cene v javnem mobilnem omrežju Si.mobil. Poleg tega je Si.mobil še navedel, da T-2 v svoji vlogi ni predstavil nikakršnih argumentov ali sprememb, ki bi nastale v času po uveljavitvi dogovorjene cene in ki bi kakorkoli opravičevale povečanje cene zaključevanja v njegovem mobilnem omrežju.

V zadevi je Agencija za dan 26.03.2009 razpisala posredovalni narok. Si.mobil je na posredovalnem naroku navedel, da se v tistem trenutku, glede na to, da še ni znana cena zaključevanja klicev v njegovem omrežju, ki bo v skladu z odločbo Agencije št. 3824-13/2007-10 z dne 13.04.2007 veljala od 01.04.2009 dalje, težko resno pogaja o spremembi cene zaključevanja klicev v omrežju T-2, ki je v skladu z veljavno Pogodbo vezana na regulirano ceno zaključevanja klicev v omrežju Si.mobil. V skladu z navedenim je Si.mobil predlagal ponovni posredovalni narok, potem ko bo cena Si.mobila določena. T-2 se je strinjal s predlogom Si.mobila, tako da je uradna oseba predlagala, da se posredovalni narok izvede dne 15.04.2009, s čimer sta se T-2 in Si.mobil strinjala.

Agencija pa je nato zaradi nujne potrebe po ureditvi stanja na upoštevem trgu 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« z začasnim ukrepom posegla na naveden veleprodajni trg, zaradi česar je preklicala narok razpisan za dan 15.04.2009. Tako je zaradi varstva konkurence in pravic uporabnikov dne 16.04.2009 izdala začasno odločbo št. 38294-1/2009-5 (v nadaljevanju: Začasna odločba), ki do izdaje odločbe na podlagi redne analize trga (oziroma najkasneje do 01.10.2009) celovito ureja cenovna razmerja na navedenem veleprodajnem trgu. Začasna odločba tako poleg cen zaključevanja klicev v omrežjih ostalih slovenskih infrastrukturnih mobilnih operaterjev (Mobitel, Si.mobil in Tušmobil) ureja tudi veleprodajne cene zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju družbe T-2.

Agencija je dne 04.05.2009 od T-2 prejela dopis, v katerem ta Agencijo obvešča, da zahtevka za rešitev spora ne bo umaknil, saj v sporu naj še ne bi bilo v celoti odločeno. T-2 je navedel, da Začasna odločba sporno razmerje ureja od meseca aprila 2009 naprej, T-2 pa je zahtevo za rešitev spora vložil že konec leta 2008 ter da pričakuje, da bo APEK v

APEK

predmetnem postopku reševanja spora določil ceno, ki bo veljala od dneva sprožitve postopka do 01.04.2009. T-2 je še navedel, da iz Začasne odločbe izhaja, da so bile cene, ki jih je Si.mobilu predlagal T-2 razumne, zato je Agenciji predlagal, naj odloči o ceni tako, kot je T-2 predlagal v zahtevi za uvedbo postopka (torej ██████████ EUR/min).

K 1. točki izreka

Kot izhaja iz določb 9. člena ZEKom, se operaterji o medomrežnem povezovanju in operaterskem dostopu dogovarjajo sami pod pogoji, ki jih postavlja javnopravni regulatorni okvir na področju elektronskih komunikacij. Operaterji imajo tako pravico in dolžnost pogajati se o medomrežnem povezovanju in operaterskem dostopu (prvi odstavek 9. člena ZEKom), pri čemer se o tehničnih in komercialnih pogojih dogovorijo s pogodbo (drugi odstavek 9. člena ZEKom). Še dodatno pa so na podlagi tretjega odstavka 9. člena ZEKom tisti operaterji, ki jih agencija z regulatorno odločbo določi za operaterje s pomembno tržno močjo, dolžni pri sklepanju pogodb obravnavati vse operaterje enako (načelo enakega obravnavanja iz 24. člena ZEKom) ter pri tem ravnati transparentno (načelo preglednosti iz 23. člena ZEKom).

Pristojnosti Agencije v zvezi s sklepanjem pogodb o medomrežnem povezovanju in operaterskem dostopu so urejene v petem odstavku 9. člena ZEKom. Ta izrecno omejuje posege Agencije zgolj na primere, ko do sklenitve medoperaterske pogodbe ne pride zaradi nezmožnosti pogodbenih strank, da bi dosegle dogovor o tehničnih ali komercialnih pogojih povezave oziroma operaterskega dostopa. Ker je zaradi tovrstnih nesoglasij lahko ogroženo medomrežno povezovanje (ali operaterski dostop), to pa negativno vpliva na razvoj učinkovite konkurence na trgu, mora Agencija posredovati med operaterjema oziroma storiti vse, da se nesoglasja odpravijo ter da se posledično medoperaterska pogodba sklene. V tem okviru je Agencija pooblaščenca, da na zahtevo ene izmed strank ali pa po uradni dolžnosti uvede postopek reševanja spora iz 129. člena ZEKom. Namen tega postopka je, da z zavezujočo odločbo uredi le tista vprašanja medomrežnega povezovanja oziroma operaterskega dostopa, glede katerih ni mogoče doseči soglasja med strankami.

Agencija ugotavlja, da je bila medomrežna povezava med omrežjema T-2 in Si.mobil v celoti dogovorjena s podpisom Pogodbe dne 14.01.2008, v kateri je prišlo med obema operaterjema do soglasja o vseh pogojih medomrežnega povezovanja. Del Pogodbe so tudi določila o pogojih zaključevanja klicev v omrežjih T-2 in Si.mobila, dogovorjena pa je bila tudi cena zaključevanja klicev v omrežju T-2. Navedena cena je bila tudi večkrat z dogovorom med T-2 in Si.mobilom spremenjena z aneksi k Pogodbi. Iz navedenega izhaja, da je do dogovora med T-2 in Si.mobilom o ceni zaključevanja klicev v omrežju T-2 prišlo, saj je bila cena določena v Pogodbi, ki sta jo podpisala oba operaterja in se je tudi izvajala (do vložitve zahteve za rešitev spora skoraj eno leto). Kot je razvidno iz predloga in nadaljnjih predlagateljevih navedb, je bil razlog za sprožitev tega spora predvsem nezadovoljstvo ene od strank s pogodbeno dogovorjeno ceno. Temu pa (glede na določbe 9. člena ZEKom) postopek reševanja spora ni namenjen. Namen postopka reševanja spora na podlagi petega odstavka 9. člena ZEKom je namreč odpraviti nesoglasja med operaterji, ki ovirajo sklenitev pogodbe medomrežnem povezovanju, ne pa spreminjanje pogodbeno dogovorjenih obveznosti, če eden od operaterjev po sklenitvi in začetku izvajanja pogodbe ugotovi, da mu dogovorjeno ne ustreza več. Če operater meni, da so se po sklenitvi pogodbe okoliščine spremenile do te mere, da bi bilo potrebno spremeniti tudi pogodbo, lahko v skladu s pravili obligacijskega prava zahteva spremembo pogodbe pred civilnim sodiščem. Prvi odstavek 129. člena ZEKom namreč jasno določa, da Agencija pri reševanju sporov ne posega v sodno pristojnost.

APEK

V kolikor pa predlagatelj opozarja na spreminjanje razmer na medoperaterskem trgu zaključevanja klicev, pa je treba ponovno pojasniti, da je Agencija zaradi nujne potrebe po ureditvi stanja na upoštevnom trgu 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« z začasnim ukrepom posegla na naveden veleprodajni trg in je zaradi varstva konkurence in pravic uporabnikov dne 16.04.2009 izdala začasno odločbo št. 38294-1/2009-5, ki do izdaje odločbe na podlagi redne analize trga (oziroma najkasneje do 01.10.2009) celovito ureja cenovna razmerja na navedenem veleprodajnem trgu. Začasna odločba tako med drugim ureja tudi veleprodajne cene zaključevanja klicev v javnem mobilnem telefonskem omrežju družbe T-2. Tako je bil v točki I.5. Začasne odločbe T-2 na navedenem upoštevnom trgu določen za operaterja s pomembno tržno močjo, v točki I.6. pa je bila družbi T-2 naložena obveznost cenovnega nadzora, v okviru katere mora T-2 od vključno tekočega obračunskega obdobja (mesec april) dalje uveljaviti ceno za zaključevanje klicev v svojem javnem mobilnem telefonskem omrežju v višini največ 0,0785 EUR/min. To pa glede na ceno zaključevanja klicev, ki je bila z Začasno odločbo naložena Si.mobilu (0,0523 EUR/min), pomeni da je bila T-2 naložena cena, ki za 50 % presega ceno Si.mobila, oziroma je Agencija družbi T-2 do izvedbe redne analize predmetnega upoštevnega trga priznala asimetrijo v višini 1:1,5 v razmerju do cene Si.mobila. Postopek reševanja spora po 9. oziroma 129. členu ZEKom pa prav tako ni namenjen temu, da bi operaterji v tem postopku spreminjali svoje z regulatornimi odločbami naložene obveznosti. Prav tako ne drži navedba T-2, da iz Začasne odločbe izhaja, da je bila cena, ki jo je predlagal T-2 v predmetnem postopku razumna in posledično sklepanje, da jo ima T-2 pravico uveljaviti za nazaj, torej od dneva vložitve predloga za rešitev spora. V Začasni odločbi namreč Agencija nikjer ni odločala o razumnosti cene, predlagane s strani T-2 konec leta 2008, temveč je z njo celovito uredila cenovna razmerja na slovenskem veleprodajnem trgu zaključevanja klicev v mobilnih omrežjih in operaterjem naložila primerne cenovne obveznosti na podlagi Analize upoštevnega trga 7 »Zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg)« s predlaganimi obveznostmi za potrebe izdaje začasnega ukrepa št. 38241-7/2009-4, ki jo je Agencija končala v aprilu 2009.

V skladu z navedenim je Agencija odločila tako, kot izhaja iz 1. točke izreka predmetne odločbe.

K 2. točki izreka

V tem postopku stroški niso nastali, zato je agencija odločila tako kot izhaja iz točke 2. izreka predmetne odločbe.

V skladu z drugim odstavkom 118. člena ZEKom so odločbe Agencije v upravnem postopku dokončne, zato zoper to odločbo ni pritožbe, je pa zagotovljeno sodno varstvo v upravnem sporu (119. člen ZEKom).

Pravni pouk:

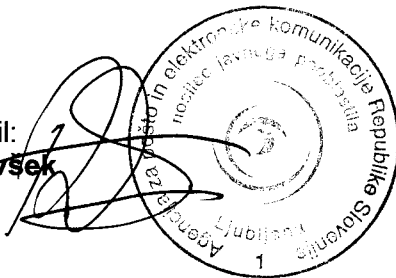
Zoper predmetno začasno odločbo je mogoče sprožiti upravni spor v roku 30 dni od njene vročitve. Upravni spor se sproži s tožbo, ki se vložijo pri Upravnem sodišču Republike Slovenije v Ljubljani. Tožbo se lahko vložijo neposredno pri sodišču ali pošlje priporočeno po

APEK

pošti. Tožba se vloži v treh izvodih, priložiti pa je treba to odločbo v izvorniku ali overjenem prepisu.

Postopek vodil:
Matej Podbevšek

Odgovorna oseba:
Tomaž Šimonič
direktor

- Vročiti:
- T-2 d.o.o., Streliška cesta 150, 2000 Maribor, osebno po ZUP;
 - Si.mobil d.d., Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana, osebno po ZUP;